

**Hassan II Stichting
Voor in het buitenland verblijvende
Marokkanen**

**INVESTERINGSGIDS VOOR DE IN HET
BUITENLAND WOONACHTIGE
MAROKKANE**

De visserij- en visteeltsector

Inhoudsopgave

Brief van de afgevaardigde Minister	7
Presentatie van de sector.....	9
Sectorbeleid	13
Algemene aanbevelingen.....	14
De maritieme gebieden.....	15
De maritieme instellingen.....	16
De visvergunning.....	18
De inktvis visserij in Dakhla	22
De procedures ter goedkeuring van Bewerkingseenheden van zeeproducten.....	23
Regelgeving m.b.t de omvang van de visvangst	24
De klassificering van visnetten.....	28
De visteelt	30
Het transport van visproducten.....	35
Het belastingwezen binnen de sector.....	35
De procedures m.b.t. het opzetten van een onderneming	38
De modaliteiten ter financiering van een onderneming.....	40
De op de sector gerichte voordelen	41
Bijlage.....	46

Deze gids is een informatief document. Het beschrijft de dienstensector in Marokko, wettelijke en statutaire bepalingen en administratieve procedures betreffende investeringen aldaar. Er worden geen adviezen ten aanzien van investeringen gegeven en het pretendeert ook niet volledig te zijn. Naast deze gids zult u dus nog altijd een beroep moeten doen op de diensten en adviezen van gespecialiseerde instellingen.

De geldigheid van de informatie van deze gids is gebaseerd op de datum van uitgave. De Stichting Hassan II zal ervoor zorgdragen de informatie actueel te houden. Hiertoe zullen nieuwe actuele edities of supplementen worden uitgegeven al naar gelang er sprake is van relevante wijzigingen.

PRESENTATIE VAN DE SECTOR

Door de grootte van haar kustlijn, de diversiteit van de zeegrondstoffen en de ervaring van haar zeemannen, heeft Marokko in de loop der tijd een niet te ontkennen roeping verworven.

Met 400.000 arbeidsplaatsen en een jaarlijkse productie van ongeveer 750.000 ton met een waarde van 5 miljard Dirham, neemt de zeevisserij een zeer belangrijke plaats in binnen de Marokkaanse economie en draagt op significante wijze bij aan de voedselvoorziening van de bevolking.

Rijk door de diverse segmenten waaruit zij bestaat, bevat deze sector de activiteiten op het gebied van kustvisserij, industriële visserij, ambachtelijke visserij en aquacultuur.

KUSTVISSERIJ:

Voornamelijk bestaand uit de pelagische vissoorten vertegenwoordigt de kustvisserij 85% van de nationale productie, oftewel meer dan 600.000 ton vis.

Meer dan 80% van de onschepingen van deze vloot zijn bestemd voor de bevoorrading van de verwerkingsindustrie en passeren de goedkeuring van industriële vis. De overige 20% bevoorraden de consumptiemarkt door een netwerk van hallen die verspreid zijn over alle havens van het koninkrijk.

Met 1.750 traditionele, houten vaartuigen die worden gekenmerkt door hun beperkte actieradius bestaat de kustvloot, die voornamelijk gericht is op de zee, voornamelijk uit kustboten, maar eveneens uit trawlers en lijnvissers..

De kustvisserij, die getuigt van een wezenlijke maritieme traditie, biedt werk aan 100.000 zeemannen, wiens kennis van generatie op generatie wordt doorgegeven.

INDUSTRIELE VISSERIJ:

De industriële visserij, die in de jaren 70 in Marokko werd geïntroduceerd, heeft de afgelopen 10 jaar een belangrijke ontwikkeling doorgaan.

360 trawlers, voorzien van diepvriesinstallaties die voldoen aan de strengste kwaliteitseisen, produceren bijna 90.000 ton bevroren vis en behalen uit de export een omzet van 3 miljard Dirham.

De activiteiten van de industriële vloot worden grotendeels gedomineerd door het gebied van weekdieren dat 300 vaartuigen telt en 80.000 ton produceert met een waarde van 2.7 miljard Dirham.

De productie van inktvis alleen al vertegenwoordigt 45% hiervan.. Zij wordt voornamelijk afgezet op door de Japanse markt.

Met 55 vaartuigen produceert de garnalenvloot jaarlijks bijna 7.000 ton garnalen met een waarde van 300 miljoen Dirham. Deze garnalen zijn voornamelijk bedoeld voor de Europese markt.

AMBACHTELIJKE VISSERIJ:

De ambachtelijke vloot telt 12.000 vaartuigen en levert kwaliteitsproducten bedoeld voor de lokale markt.

In het zuiden is deze vloot gericht op soorten van hoge marktwaarde en vormt de voornaamste bevoorradingsbron voor de nationale industrie van diepgevroren producten.

Met 100.000 arbeidsplaatsen is de ambachtelijke visserij een belangrijke spil in het door het ministerie van zeevisserij opgestelde programma van maatschappelijke promotie, dat voornamelijk streeft naar verbetering van arbeidsomstandigheden en het leven van vissers.

Dit programma onderscheidt zich door het oprichten van ontwikkelingsmicropolen waardoor de vissersdorpen en de havens langs de Marokkaanse kust verbonden worden.

MADRAGUE

Door de trek van rode tonijn tussen de Atlantische Oceaan en de Middellandse zee heeft Marokko van de visserij naar deze soort voor de dure markt een belangrijke activiteit kunnen maken.

5 vastgezette madragues bij de kusten van M'diq, Tanger, Larache et Kenitra bieden werk aan 3000 personen en produceren jaarlijks bijna 2.000 ton rode tonijn.

Ongeveer 1.250 ton van deze productie wordt in verse staat geëxporteerd, voornamelijk naar de Japanse markt, wat een omzet oplevert van 66 miljoen Dirham.

KWEKERIJEN

Hoewel het een relatief nieuwe activiteit is voor Marokko beschikt de viskwekerij over een sterk potentieel. Met een jaarlijkse productie van 1.200 ton bestaat deze sector voornamelijk uit visteelt en conchyliteelt.

Voornamelijk georiënteerd op de productie van zeebaars en goudbrasem, heeft de visteelt zich ontwikkeld in M'diq en in de lagune van Nador in de Middellandse Zee.

De visteelt, die uitsluitend gericht is op de Europese markten, produceert ongeveer 840 ton.

De conchyliteelt berust op de vergroting van de oester- en palourdebedden in de lagunes van Oualidia en Nador, alsmede de Middellandse-Zee kust van Marokko.

De seizoensoogst van algen, mosselen en palourdes is langs de gehele kust een belangrijke traditionele activiteit en vormt een belangrijke inkomstenbron voor bepaalde kustbewoners.

Zeealgen worden gekweekt voor de winning daaruit van agar-agar, de geschatte productie is 7.500 ton.

SECTORBELEID

De voornaamste overheidsmaatregelen op het gebied van zeevisserij kunnen als volgt worden samengevat:

- De herziening van visserijakkoorden gemaakt met de Europese Unie.
- De promotie van activiteiten op het gebied van herwaardering van visproducten.

Het huidige document werd gemaakt met de doelstelling de promotors beter te informeren betreffende administratieve procedures en de reglementaire bepalingen die betrekking hebben op het investeren in de visserij- en visteeltsector, alsmede de belastingomstandigheden binnen deze sector.

Als gevolg hiervan zullen de volgende punten hieronder behandeld worden territoriale wateren;

- ✕ De regelgeving op het gebied van visserij;
- ✕ De classificering van visfilets;
- ✕ De voor visproducten toegestane afmetingen en gewichten;
- ✕ De maritieme instellingen;
- ✕ De visvergunning;
- ✕ De verhuur van buitenlandse vaartuigen;
- ✕ Inktvisvangst in Dakhla;
- ✕ Procedures ter goedkeuring van bewerkingseenheden van zeeproducten;
- ✕ De procedures omtrent het opzetten van een onderneming;
- ✕ De op de sector gerichte voordelen

ALGEMENE AANBEVELINGEN VOOR HET UITOEFENEN VAN ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN VISSERIJ EN VISTEELT

Er is geconstateerd dat bepaalde personen enkel en alleen besluiten te ondernemen om zo een krediet te verkrijgen. Anderen op hun beurt beginnen een vennootschap zonder enigerlei inzicht, en denken pas later echt na over het plan.

Dergelijke handelwijzen komen niet overeen met de logische en verstandige gang van zaken die gevolgd dient te worden voor het opzetten van een plan.

De juiste procedure om een project te doen slagen dient de volgende vier stappen dienen chronologisch genomen te worden:

- De precieze identificatie van het plan en het analyseren van haar kansen en haar overeenkomstigheid met de behoeften van de markt en de geldende reglementen;
- Het uitvoeren van een gedetailleerde haalbaarheidsstudie betreffende de technische-, economische-, en financiële aspecten van het plan ;
- Het samenstellen van het juridische kader waarin het plan uitgevoerd dient te worden (eenmanszaak, vennootschap...);
- Het beschikbaar maken van de benodigde financiële middelen voor het uitvoeren van het plan (eigen vermogen, leningen,...)

Over het algemeen geldt dat een goed voorbereid plan alle kansen tot slagen heeft. Zo kan een goed uitgewerkt plan ook makkelijker gefinancierd worden. Maar enkel de door professionals ondersteunde plannen kunnen echt slagen.

Opmerking : *De procedures omtrent de oprichting van een onderneming en de financieringsmiddelen worden aan het eind van dit document gedetailleerder behandeld.*

DE ZEEGEBIEDEN VALLEND ONDER NATIONALE RECHTSPRAAK

De territoriale wateren van Marokko strekken zich uit over een gebied dat is vastgesteld op twaalf zeemijl vanaf de Marokkaanse kust

Bovendien is er een exclusief zeegebied benoemd tot 'economische zone', gelegen buiten, maar grenzend aan de territoriale wateren.

Deze zone strekt zich uit over een afstand van 200 zeemijl, gerekend vanaf de kustlijnen.

Visrechten gelden binnen dit gebied voor vaartuigen die onder de Marokkaanse vlag varen of voor vaartuigen die worden geëxploiteerd door personen die fysiek of moreel Marokkaans zijn

Visrechten gelden in de exclusieve economische zone alleen als men in het bezit is van een visvergunning die slechts geldig is in het jaar van uitgifte en waarvoor een heffing betaald is.

Verbod van zeevisserij:

Visvangst is permanent verboden:

- In de kustdelen die door de staat worden geëxploiteerd of d.m.v. regulier toegestane vergunningen. De verboden staan middels plakaten aangegeven;
- In het beschermde gebied waarvoor toestemming is gegeven aan bepaalde vissersnederzettingen zoals de Madragues, onder voorbehoud dat de verboden

gebieden d.m.v duidelijke tekens kenbaar worden gemaakt aan de navigatie;

- Binnen havens en bassins, met uitzondering van hengels voorzien van 2 haken.

Volgens bepalingen door het ministerie dat belast is met zeevisserij, genomen op advies van het instituut van zeevisserij kan bovendien bepaalde visserij, met het oog op het behoud van zeedieren of elk ander algemeen belang, verboden worden.

Tevens is het verboden:

- a) Het vissen evenals de visserij, aankoop, verkoop of welk gebruik dan ook, van zaaddragende vrouwtjeskreeften of zee-kreeften van welke leeftijd of grootte dan ook;
- b) Het vissen, transporteren, te koop aanbieden, kopen of welk gebruik dan ook van kreeften en zee-kreeften van 1 oktober tot 1 februari.

Het vissen naar weekdieren, zee-egels en schaaldieren is, niet zoals bij kreeften, altijd toegestaan, zowel overdag als 's nachts.

Deze bepalingen kunnen enkele beperkingen met zich meebrengen in het bijzonder voor het vissen naar mosselen en oesters.

VOORWAARDEN VOOR HET RUNNEN VAN MARITIEME BEDRIJVEN

De zeevisserijbedrijven kunnen een vergunning krijgen door het ministerie dat is belast met zeevisserij.

Het is voor de houder van elk commercieel visserijbedrijf verboden om zijn bedrijf te verkopen, verhuren of door te geven zonder toestemming van het met zeevisserij belaste ministerie. Elke overeenkomst die daar niet mee in overeenstemming is zal als ongeldig worden gezien

De visserijbedrijven die langer dan een jaar niet worden gebruikt kunnen vacant worden verklaard en aan een andere begunstigde worden toegekend.

De veranderingen worden bepaald door het ministerie dat belast is met zeevisserij.

De vaartuigen die zonder vergunning vissend worden aangetroffen in de exclusieve economische zone kunnen een administratieve boete opgelegd krijgen van 3 maal de belasting. Deze boete wordt opgelegd door de chef van het havenkwartier van de plaats waar het vaartuig wordt bestuurd. De betaling van deze administratieve boete verjaart na een termijn van vier jaar.

Vaartuigen van welke nationaliteit dan ook die een overtreding begaan in de exclusieve economische zone worden aangehouden en

onderzocht door de commandanten van vaartuigen die speciaal zijn bestemd voor de zeevisserijpolitie en voor de scheepvaartpolitie, door commandanten van militaire vaartuigen evenals de commandanten van vaartuigen van de veiligheidsdienst of van de Douane.

De missie van de commandant van het vaartuig dat de aanhouding verricht heeft is om het aangehouden vaartuig naar de dichtstbijzijnde Marokkaanse haven te leiden, tenzij dit technisch onmogelijk is, en om het direct over te dragen aan de plaatselijke chef van het havenkwartier.

De chef van het havenkwartier, van de locatie waar het in overtreding zijnde schip naar toe is geleid, legt beslag op de vissen, weekdieren, zee-egels of schaaldieren die zich aan boord bevinden en zorgt zo mogelijk voor de verkoop of de distributie aan ziekenhuizen of liefdadigheidsinstellingen.

De voorwaarden en modaliteiten voor uitgifte en vernieuwing van de visvergunning

---

De visvergunning wordt op aanvraag van de scheepsexploitant uitgegeven door het ministerie van zeevisserij of de daarvoor gedelegeerde personen, op vertoon van een dossier bestaand uit de benodigde stukken om het vaartuig te identificeren, de reden van aanvraag van de vergunning alsmede zijn of hun eigenaren.

De aanvraag moet een omschrijving van de viswerktuigen bevatten, evenals het visgebied en de te vangen soorten.

De vergunning, met een maximale geldigheidsduur van 1 jaar, is alleen geldig voor het vaartuig, het visgebied en de vissoorten waarvoor het is uitgegeven.

Het ministerie van zeevisserij of de tot uitgifte van vislicenties gevolmachtigde personen kunnen aan elke licentie het toegestane percentage additionele vangst.

De licentie geeft de houder ervan de verplichting om op verzoek van het maritieme gezag minstens een keer per jaar alle informatie over de activiteiten omtrent de zeevisserij van het vaartuig door te geven.

De licentie wordt, op aanvraag van de ontvanger verlengd in de maand voor de verjaring.

Heffing van de visvergunning:

De hoogtes van de heffingen worden vastgesteld per bruto ton van het schip waarvoor de licentie is afgegeven en zijn afhankelijk van de uitgeoefende vismethode, volgens de hieronder weergegeven indicatie:

Voor alle vissersschepen:

- 75 Dirham voor een schip dat niet meer dan 2 ton bruto vangt;
- 150 Dirham voor een schip dat tussen de 2 en 5 ton bruto vangt;
- 200 Dirham voor een schip dat tussen de 5 en 10 ton bruto vangt;
- 500 Dirham voor een schip dat tussen de 10 en 25 ton bruto vangt;
- 1.500 Dirham voor een schip dat tussen de 25 en 50 ton bruto vangt;
- 2.500 Dirham voor een schip dat tussen de 50 en 100 ton bruto vangt;
- 4000 Dirham voor een schip dat tussen de 100 en 150 ton bruto vangt;
- 15.000 Dirham voor een schip dat tussen de 150 en 250 ton bruto vangt;
- 25.000 Dirham voor een schip dat tussen de 250 en 500 ton bruto vangt;
- 30.000 Dirham voor een schip dat tussen de 500 en 1.000 ton bruto vangt;
- 40.000 Dirham voor een schip dat meer dan 1.000 ton bruto vangt;

b – Voor de schepen die meer dan 100 ton bruto vangen en die naar koppotige weekdieren vissen gelden de onderstaande toeslagen:

- 20.000 Dirham voor een schip dat niet meer dan 150 ton bruto vangt;
- 25.000 Dirham voor een schip dat tussen de 150 en 250 ton bruto vangt;
- 35.000 Dirham voor een schip dat meer dan 250 ton bruto vangt;

c – – Voor de schepen die meer dan 100 ton bruto vangen en die naar garnalen vissen gelden de onderstaande toeslagen:

- 20.000 Dirham voor een schip dat tussen de 150 en 250 ton bruto vangt;
- 15.000 Dirham voor een schip dat meer dan 150 ton bruto vangt;

De heffingen worden geïncasseerd door middel van de opbrengsten van invoerheffingen, op vertoon van belastingdocumenten en de vislicentie.

2- Extra heffing voor de gebruiksrechten van de zeevisvergunning.

Grondslag van de belasting:

De extra heffing voor de gebruiksrechten van de zeevisvergunning is afhankelijk van de hoogte van de heffing die op het bewijsstuk staat weergegeven en de hernieuwing van de vislicentie.

Betaling van de heffing

De heffing dient betaald te worden door de ontvanger van de vislicentie.

Tabel met de heffingen:

De hoogte van de heffing is afhankelijk van het brutogewicht van de schepen, als volgt

- tot 50 ton inclusief.....	5%
- 50 tot 150 ton inclusief.....	10%
-150 tot 250 ton inclusief	15%
-250 tot 500 ton inclusief	20%
-500 tot 1.000 ton inclusief	25%
- meer dan1.000 ton	30%

betaling van de heffing:

De heffing wordt op dezelfde manier als en tegelijkertijd met de gebruiksrechten voor zeevisserij betaald.

Manieren voor belastingteruggave:

De belasting wordt geheven door het orgaan dat verantwoordelijk is voor de heffing van de gebruiksrechten voor zeevisserij en gaat naar de kas van de beheerder van de gemeente of van de stadsgemeenschap van de locatie waar de heffing wordt geheven.

Elke betaling wordt voorzien van een bekendmakinglijst, gedateerd en ondertekend door de betalende partij en geeft per scheepscategorie de hoogte van de heffing aan.

DE INTVISVANGST IN DE BAAI VAN DAKHLA

De term 'poulpier'(inktvisvangstapparaat) verwijst naar elke cilindervormige fles die geen asfalt of andere bekende vervuilende bestanddelen bevat, met openingen aan 2 kanten en die in reeks opgesteld wordt op de zeebodem voor het vangen van inktvis.

De buitenmaten mogen niet groter zijn dan 16cm. in de breedte en 27cm. in de hoogte.

Het gebruik van de apparaten is alleen toegestaan in de baai van Dakhla, in een rechte lijn tussen de punt van Durnford en de punt van Pescador.

Er dient te worden gezegd dat het beoefenen van inktvisvangst uitsluitend is toegestaan als men in het bezit is van een vislicentie.

Daarnaast dient het schip en zijn eigenaar vermeld te worden, en moet de vislicentie aangeven hoeveel inktvisvangers het betreffende schip mag gebruiken. Het is verboden om inktvisvangers te installeren in de voorhaven of in de hoofdvaargeul van de baai van Dakhla, zoals aangegeven in de geldende maatregelen.

Het gebruik van aasvis van welke categorie of afmeting dan ook is verboden binnen de baai van Dakhla.

Ook is het gebruik van apparaten, behalve die worden gebruikt voor het binnenhalen van de vangst, verboden.

Het vissen met sleepnetten is niet toegestaan binnen een straal van 12 zeemijl vanaf de baai van Dakhla.

GOEDKEURINGSPROCEDURES VOOR BEWERKINGSEENHEDEN VAN VISPRODUCTEN

De ter goedkeuring van de aanvraag benodigde stukken vragen om een beschrijving van de activiteit, het postadres met telefoon- en faxnummer van het hoofdkantoor en van de fabriek;

- Een lijst die het materiaal en de uitrusting beschrijft;
- Een kopie van inschrijving bij de kamer van koophandel;
- Een kopie van de statuten van de onderneming;
- Een schriftelijk verslag van de laatste algemene vergadering;
- Een door de bevoegde lokale autoriteit afgegeven ondernemingsvergunning;
- Een gedetailleerd bedrijfsplan (Ech/100);
- Programma voor het toepassen van zelfcontrole volgens het HACCP concept.

2- Technische controle van het onderdeel door de gemeenschappelijke commissie van de ministeries van zeevisserij en landbouw.

Voor alle aanvullende informatie dient de investeerder zich te richten tot het bestuur van de afdeling visvaartindustrie van het ministerie van zeevisserij, op het volgende adres :

*Ministère des Pêches Maritimes
Rue Mohammed bel Hassan El Ouazzani
Nouveau quartier ADMINISTRATIF
BP 476-Agdal- Rabat
TEL : (212) 37.68 80 00 / Sdt : 212. 37.68 82
98
Email : industrie@mp3m.gov.ma*

REGELGEVING OMTRENT DE AFMETINGEN VAN DE GEVANGEN VIS

Verboden te vangen zijn:

1. Vissen die niet langer zijn dan 6 centimeter, gemeten vanaf het oog tot het begin van de staart, tenzij het bekende trekvissen zijn of ze van een soort zijn die op volwassen leeftijd niet langer is dan deze lengte;
2. Oesters die niet groter worden dan 5 centimeter op het breedste punt;
3. Kreeften en zeekreeften die kleiner zijn dan 17 cm. Gemeten vanaf het oog tot aan het begin van de staart, evenals zaaddragende vrouwtjes ongeacht hun grootte;
4. Mosselen kleiner dan 5 cm;
5. Koolvissen kleiner dan 3 cm;
6. Zee-egels kleiner dan 5 cm, stekels niet meegerekend.

Tevens is het vissen, laten vissen, vervoeren, verkopen, kopen, of te koop aanbieden van vissen, schaaldieren, schelpdieren en weekdieren vernoemd in de onderstaande tabel altijd en overal verboden, als ze niet voldoen aan de reglementaire gewichten.

Er zal echter tijdens het lossen een gelimiteerde hoeveelheid van de vangst mogen bestaan uit deze soorten, mits deze niet de onderstaande indicaties overschrijdt:

Tabel behorende tot verordening n°1154-88 d.d. 3 oktober 1988 die de minimale hoeveelheid geviste soorten in de Marokkaanse wateren bepaalt zoals gewijzigd volgens verordening n°352-89 d.d 25 joumada II 1409 (2 februari 1989 in onze jaartelling) en volgens verordening n° 652-92 d.d 14 rabia II 1414 (1 oktober 1993) .

Nederlandse benaming	Wetenschappelijke benaming	verkoopgrootte	Meetmethode
I . vissen		Lengte in cm	
Baars of zeebaars	Dicentrarchus labrax	17	Lengte vanaf de vork
Gevlekte baars	Dicentrarchus punctatus	15	Totale lengte
zeepaling	Conger conger	55	
Gerookte baars		14	Lengte vanaf de vork
met tanden : meerdere soorten	Trachurus trachurus	14	Idem
Poon	Decanterus rhonchus .	12	Idem
	Dente sp	14	

Witte stokvis	Trigla-sp chelidoni	20	Totale lengte
			Idem
Zwarte stokvis	Merluccius merluccins	20	Idem
Zeebaarbeel	Merluccius senegalensi s	14	Idem
Goudbrasem	Chelon sp- mugil sp- lliza sp	15	Lengte vanaf de vork
Witte of zilvere Pageot	Sparus aurata	14	
Rode Pageot	Pagellus acarne		Idem
	Pagellus acarne Pagellus erythrinus	14	Idem
	Pagellus coupei Pagellus bogaraveo		Idem

Nederlan dse	Wetenschappe lijke	markt le ngte	meetmetho de
-----------------	-----------------------	---------------------	-----------------

benaming	benaming		
I. vissen		Lengte in m	
Pagre	Sparus pagrus	14	Longueur à la fourche
Zeebarbel	Mullus barbatus	11	Totale lengte
	Mullus surmeeluis	14	
Sar	Sparus sargus	14	Lengte vanaf de vork
	Sparus caeruleosticus	14	
Sargus	Diplodus cervinus	14	Idem
zeetong	Diplodus vulgaris	14	Idem
	Diplodus annularis	14	Idem
Tong	Solea vulgaris	14	Totale lengte Idem
Tarbot	Solea senegalensis	23	
Sardine	Cynoglossus canariensis	50	Idem
Kleine Sardine	Psetta maxima	20	Idem Idem
	Scophthalmus rhombus	20	

Makreel	Sardina pilcharis	70	Idem
		Eenheid smaten in kg of lengte in cm	
Sabel ansjovis	Sardinella aurita	6.5 kg	
Rode tonijn	Scomber scombrus Scomber	3.2 kg	
Albacore	japans(S Colias	3.2 kg	
Zware tonijn	Engraulis encrasicolis	25 kg of 125 cm	
Zwaardvis	Lepidopus candatus		Lengte vanaf de vork
	Thunnus thunnus		
	Thunnus albacares		
	Thunnus		

	obésus		
	Xiphias gladius		

suite)

II - Schaaldieren	Wetenschappelijke benaming	Lengte in cm
Zee kreeft	Homarus gammarus	17
Rode kreeft	Pallinurus elephas	17
Rose kreeft	Pallinurus mauritanicus	17
Groene kreeft	Pallinurus regius	15
III. Schelpdieren		
Zee-amandel	Clycymeris	4
Kokkel	Cardium sp	3
Mossel	Mytilus galloprovincialis	5
Zeeegel	Patacentroutus levidus	5
Palourde	Tapes decussata	3.5
Praire	Venus verrucosa	3
Vernis	Meretrix chione	4
Venus	Venus galina	2
IV. Koppotige weekdieren		Gewicht per stuk

Inktvis (8 armig)	Octopus vulgaris	400 g
Inktvis	Seipa officinalis	100 g
	Seipa orbignyana	100 g
	Seipa berthiloti	100 g
Calamaris	Loligo vulgarus	11 cm

-

TE VOET EN ZWEMMEND VISSEN

Voor zwemmende vissen, oftewel « *onderwatervisserij* », dient volgens de reglementen speciale toestemming verleend te worden en een vastgestelde heffing betaald te worden

Toeristen die niet in Marokko wonen hoeven tijdens hun verblijf deze heffing echter niet te betalen.

Niemand kan te voet vissen met een hengel zonder het te melden bij de chef van het havenkwartier, die daarop gratis toestemming verleent.

CLASSIFICERING VAN VISNETTEN

De netten zijn ingedeeld in 3 categorieën:

- 1 . Vaste netten;
- 2 . Drijvende netten;
- 3 . Sleepnetten.

- **Vaste netten** zijn netten in banken of in zakken die niet van plaats veranderen als ze eenmaal vast zijn gezet.

Elk vast net dat over de bodem gesleep wordt in plaats van verankerd te zijn, is verboden.

- **Drijvende netten** zijn netten die zich vlak onder het wateroppervlak bevinden en die worden bewogen door de wind, stroming of golven zonder ooit de zeebodem te raken. De netten die ‘sardinal’ genoemd worden behoren tot deze categorie.

De drijvende netten zijn niet gebonden aan een bepaalde maasgrootte; behalve de netten waarvan het onderste deel over de bodem sleept, of die op de bodem worden vastgemaakt. Die behoren tot de categorie van netten die gesleept worden of tot die van de vaste netten.

- **Sleepnetten** zijn netten die aan de onderkant dusdanig zijn verzwaard met gewichten dat ze zinken, en over de zeebodem worden gesleept met een willekeurige kracht d.m.v een willekeurige aandrijving.

De sleepnetten zijn ingedeeld in 2 categorieën:

1. Netten die door 1 of meerdere boten worden getrokken: de netten met de benaming " bœuf " of "gangui" etc.
2. Netten die aan een arm langs de oever worden gesleept, breed over de bodem of aan boord van een boot alsmede de netten die, meteen weer naar het oppervlak, de grond of de zee worden gehaald zodra ze naar de bodem zijn gezonken, zoals de 'senne' of de ' l' epervier '.

De sleepnetten uit de 2 categorieën met de grootste diagonale grootte van de kleinste maasgrootte waarvan een willekeurig gedeelte minder dan 70mm. zijn verboden.
Het verdubbelen van de zakken van de netten is ook verboden.

Het gebruik van sleepnetten uit de eerste categorie is altijd toegestaan, maar alleen op een afstand van minstens 3 mijl van de zeebodem.

Het verbod op het gebruik van deze netten op sommige tijdstippen in de exclusieve economische zone kan tijdelijk opgeheven worden.

Schepen die de volgens de verordeningen vastgestelde hoeveelheden overschrijden, kunnen ook een verbod opgelegd krijgen op het gebruik van sleepnetten uit de twee categorieën.

DE AQUACULTUUR

De aquacultuur bestaat uit de gecontroleerde kweek van vissen, weekdieren en schaaldieren binnen afgesloten stukken zee.

De aquacultuur in Marokko brengt belangrijke voordelen met zich mee t.o.v. andere plekken. Zo heeft vis die is gekweekt in Marokko na slechts 16 tot 18 maanden klaar zijn voor de verkoop. Vis die in bijvoorbeeld Frankrijk of Griekenland wordt gekweekt, zal hier 24 maanden over doen.

Naast de natuurlijke voordelen van de viskweek in Marokko, hebben de kwekers volgens de douanewetten het recht om de kweekvissen tijdelijk te importeren. Dit is alleen mogelijk onder voorwaarde dat de gehele productie wordt geëxporteerd.

Procedure ter goedkeuring van een project op het gebied van viskweek

---

Na het uitzoeken van de locatie en het doen van een studie, moet de oprichter een formulier invullen dat verkrijgbaar is bij het ministerie dat belast is met de visserij.

Na ontvangst van het formulier stuurt het met visserij belaste ministerie het door naar het nationale instituut halieutisch onderzoek. Als het plan wordt goedgekeurd geeft het ministerie binnen 15 dagen na ontvangst een principeakkoord .

Dit principeakkoord geeft de projectontwikkelaar de mogelijkheid om tijdelijk een viskwekerij op te richten. Die

toestemming wordt gegeven door het
ministerie van openbare werken.

**POTENTIEL KWEEKVISSEN IN
MAROKKO**

zeeviskweek

Algeme ne naam	Wetenscha ppelijke naam	Soort kweek	Mogelijke locaties
Europe se zeebaar s		"in shore" kweek	Kustlijn tussen Tanger -Larache kustlijn tussen Sidi Moussa- Oualidia
	Dicentrarch us labrax	"off shore" kweek	Baai van Ben Younech Wateren rond M'DIQ Baai van Al Hoceima Kaap Mazari Kaap Timazurga
Koning s goudbr asem	Sparus aurata	"in shore" kweek	Kustlijn tussen Tanger en Larache Kustlijn Sidi- Moussa-oualidi
Andere Sparide en : Sar Pagre Met tanden	Puntazzo puntazzo Pagrus sp Dentex sp	"off shore" kweek	Ben Younech baai, wateren van M'DIQ, Al Hoceima baai, kaap Mazari, Kaap

			Timazurga,
Tarbot	Psetta maxima Maxima		Lagune van Sidi moussa, Riviermonding van Tahadart, Lagune van My Boussselham
Algemene zeetong	Solea vulgaris	"in shore" kweek	Lagune van Sidi Moussa Tahadart, Lagune van My Boussselham
Mérou	Epinephelus sp	"off shore" kweek	wateren van M'Diq, Al Hoceima baai, Cala Iriss
Rode tonijn	Thunnus thynnus	"off shore" vetmestiging	wateren van M'Diq

PENEICULTUUR

Algemene naam	Wetenschappelijke naam	Soort kweek	Mogelijke locaties
Japanse garnaal	Penaeus japonicus	«in shore» kweek	zoutmoerassen van

			Asilah en Loukkos, Lagune van Khnifiss
--	--	--	--

PLANKTONKWEEK

Algemene naam	Wetenschappelijke naam	Soort kweek	Mogelijke locaties
Artemie	Artemia salina	”Inshore” kweek	Lagunes van Sidi Moussa, Oualidia En Khnifiss

CONCHYLIKWEEK

Algemene naam	Wetenschappelijke naam	Soort kweek	Mogelijke locaties
Uitgegraven oester Europese oester	Crassostrea gigas	« in shore » kweek	Dakhla baai, Riviermonding van Tahadart, Lagunes van My Bousselham En Oualidia
	Ostrea edulis	"Off shore" kweek	Kaap l'eau, kaap Ghir, Cala Iris, Kreek van Jebha Baai van M'Diq, kaap Beddouza kaap Sim
Palourdes	Ruditapes decussatus	"In shore" kweek	Lagunes van My Bousselham, Sidi Moussa En Khnifiss,

			Baai van Dakhla
Japanse Petoncle	Platinopecten Yessoensis Pecten maximus	«in shore» kweek	Baaien van Dakhla en Cintra, Lagune van Khnifiss
		«Off shore» kweek	Lagune van Khnifiss, Baaien van Dakhla En M'Diq
Algemene mossel	Mytilus edulis	«Off shore» kweek	kaap l'eau, kaap Ghir, Cala Iris, Kreek van Jebha, Baai van M'Diq, Kaap Beddouza Kaap Sim
	Mytilus Galloprovincialis		
Europese zeeoor	Haliotis tuberculata	«Off shore» kweek	El Jadida, Essaouira, Essaouira kadima

ALGENKWEEK

Algemene naam	Wetenschappelijke naam	Soort kweek	Mogelijke locaties
Rode alg.	<p>Gélidium Sesquipedale</p> <p>Gracilaria spp</p> <p>Gigartina sp</p>	In shore	<p>El Jadida</p> <p>Essaouira kadima</p> <p>Lagune van Sidi Moussa</p> <p>Lagune van Oualida</p> <p>Estuarium van Loukkos</p>

HET TRANSPORT VAN VISPRODUCTEN

De vervoersmiddelen die aan de volgende eisen voldoen worden beschouwd als isotherm, koelvrieskasten.

- **Het isothermen vervoersmiddel** is een apparaat waarvan de behuizing en deuren zijn bekleed met isolatiemateriaal; de vloer en de overkapping maken de uitwisseling van warmte tussen binnen en buiten mogelijk zonder hulp van een bron van kou of warmte;
- **De koelwagen** is een isotherm vervoersmiddel dat met behulp van een andere bron van kou dan een mechanisch apparaat of absorptie de binnentemperatuur kan bepalen en op peil houden;
- **De vrieswagen** is een isotherm vervoersmiddel dat kou kan produceren (al dan niet mechanisch), individueel of voor meerdere vervoersmiddelen tegelijkertijd die de temperatuur kan verlagen, verhogen of op peil kan houden;

BELASTING TOEGEVOEGDE WAARDE

Belastingvrijstelling voor de toegevoegde waarde krijgen:

- De afzet van hele, gesneden, gekoelde of bevroren visproducten;

- In de visafslag geleverde producten van kustvisserij reders met niet meer dan 150 ton vangst bruto.
- de werktuigen en visnetten die bestemd zijn voor professionele zeevissers.

Onder werktuigen en visnetten worden alle middelen verstaan die worden gebruikt voor de vangst, het vetmesten of lokken, en de conservering van vis.

- De verkooptransacties, reparaties en aanpassingen die bijdragen aan de zeeschepen.

Onder zeeschepen wordt verstaan; de schepen die zelfstandig de zee als transportmiddel kunnen gebruiken en die maritieme navigatie toepassen.

- De aan- en verkoop aan zeevaartmaatschappijen, professionele vissers en reders van producten die worden opgenomen in de vissersboot.

Werktuigen en visnetten:

De ontvangers van de voorziene belastingonthefving dienen omtrent de aankoop van werktuigen en visnetten het belastingvoordeel te vermelden bij hun jaaromzet.

BELASTING VAN ONDERZOEK NAAR ROOFVISSERIJ

De parafiscale belasting, ook wel belasting voor onderzoek naar roofvisserij genoemd, wordt gebruikt voor de financiering van

studies, programma's en wetenschappelijk werk, en voor het bewaken van de gezondheid van het maritieme milieu.

De belasting geldt voor alle ontvangers van een vislicentie die wordt afgegeven voor een schip dat onder Marokkaanse vlag vaart, en is voorzien van vrieskisten voor de vangst.

De hoogte is vastgesteld op 40% van het bedrag dat betaald dient te worden voor de vislicentie.

Vrachtbelasting voor pelagische vis

Deze belasting is ingevoerd door het nationale bureau voor visserij en is een parafiscale heffing.

De opbrengst van deze belasting gaat naar de promotie en de modernisering van de kustvisserij, naar wetenschappelijk onderzoek op het gebied van visserij alsmede de bekostiging van door het ministerie van visserij aangestelde wetenschappelijke monitoren die zich aan boord van de buitenlandse vaartuigen die worden bemand door Marokkaanse vissers.

De belasting dient betaald te worden door fysiek Marokkaanse personen die buitenlandse boten huren voor het vissen naar pelagische soorten.

De hoogte van de heffing wordt als volgt berekend:

a –Eén miljoen (1.000.000) dirham dient betaald te worden op het moment van afgifte van de vislicentie.;

b - 10 % van de omzet die behaald is uit de verkoop van eindproducten op basis van kwartaalgegevens.

ANNEX N 1

MINISTERIES EN KANTOREN

Ministerie van Zeevisserij

Quartier Administratif - Agdal-Souissi BP

476

Tél : 037.77 01 44 /54 /57 Fax : 037.77 85

40 - 77 85 66

**Ministerie van Landbouw en Rurale
ontwikkeling**

Quartier des Ministères - Rabat Chellah

Tél : 037.76 09 93 / 76 13 71 Fax : 037.76

33 78

Afdeling teelt en kwekerij

Tél : 037.76 06 87 Fax : 037.76 44 04

**Afdeling voor de bescherming van
gewassen, controletechnieken en het
voorkomen van fraude**

Tél : 037.72 02 09 / 72 73 16 / 72 38 45

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Quartier des Ministères - Rabat Chellah

**Afdeling regelgeving en controle van
goedkeuringen.**

Tél : .37.77 65 60 / 77 56 90 Fax : 76 20

56

Ministerie van Handel en Industrie

Quartier des Ministères - Rabat Chellah

Tél : 037.76 59 51

Afdeling industriële productie

Tél : 037.77 10 12

Afdeling normalisatie

Tél : 037.76 37 33

Afdeling buitenlandse handel

Tél : 037.70 33 63

Ministerie van Volksgezondheid

***Afdeling epidemiologie en sanitaire
programmas***

Quartier des Ministères - Rabat Chellah

Tél : 037.77 17 19

Ministerie van openbare werken

Quartier des Ministères - Rabat Chellah

Tél : 037.76 28 11 / 76 50 30 Fax : 037.76 48
25

National Bureau van visserij

13-15 Rue Med Mahraut BP 21 Casablanca

Tél : 022.24 05 51 / 24 05 52 Fax : 24 23 05

Kantoor havenexploitatie

4, Rue Moussa Ibn Noussair Casablanca

Tél : 022.27 53 50 / 27 77 99 Fax : 25 31 88

**Onafhankelijke instelling voor de contrôle
en coördinatie van export (E.A.C.C.E)**

72, Rue Mohamed Smiha - Casablanca

Tél : 022.30 51 04 / 30 51 68 / Fax : 022.30
51 68

Marokkaans centrum voor exportpromotie

23, Rue Bnou Majed Elbahar - Casablanca

Tél : 022.30 22 10 / 30 75 43 Fax : 022.30 17
93

ANNEX N°2

Verenigingen voor de visserij-industrie

Plaats	afkorting	Volledige naam	Tel.
CASABLANCA	FENIP	Nationale Federatie van verwerkers van visproducten	(022) 36 51 06 (022) 36 57 43
	UNICOP	Nationale vereniging van visconserveringsbedrijven	
	APROMER	Marokkaanse vereniging voor exporteurs van zeeproducten	(022) 24 42 86
AGADIR	FIRPR OMER	Bedrijfsvereniging voor visproducten	(048) 82 68 46
	ANAF AP	Marokkaanse vereniging voor fabrikanten van vismeel en visolie	(048) 82 36 09

	AMAS COP	Marokkaanse vereniging van semi- conservering van vis	(048) 84 60 19
	AFIEX	Afrikaans vereniging van importeurs en exporteurs van halieutische producten.	(048) 84 29 84 (048) 84 29 64
LAAYO UNE	AUCL	Vereniging voor koeleenheden in Laâyoune	(048) 89 70 39
DAKHL A	AIPMO D	Vereniging voor de zeeproducten industrie - Oued Eddahab	(048) 89 79 61

LABORATORIA EN INSTITUTEN

Wetenschappelijk Instituut voor Zeevisserij
2, Rue Tiznit BP 21 - Casablanca
Tél : 022 22 60 88 / 22 20 90 Fax : 022 26
69 67

Instituut voor Zeevistechnieken
Agadir - Tél : 048 84 41 70 84 38 43 Fax :
048 84 58 58

Nationaal Instituut voor Hygiëne
27, Avenue Ibn Batouta - BP 769 Agdal -
Rabat

**Afdeling Halieutique van het Hassan II
instituut voor agronomie en
diergeneeskunde
et Vétérinaire Hassan II**
BP : 6202 - Rabat
Tél : 037 77 48 89 / 77 83 64

Raad voor engineering en ontwikkeling
Avenue John Kennedy BP 1340 - Rabat
Tél : 037. 75 58 09 / 75 58 45 Fax : 037 75
55 12

**Officieel laboratorium voor chemische
analyse en onderzoek**
26, Rue De Tours Casablanca
Tél : 022 30 20 07 / 30 21 96 Fax : 022 30 19
72

Laboratorium ter ondersteuning van de zelfcontrole

I.T.P.M. Agadir - Tél : 048 84 41 70 / 84 38 43

Laboratorium voor onderzoek van diergeneeskundige diensten.

43, Rue De Tours Casablanca - Tél : 022 30 80 45 / 30 57 66

Financieel verbond voor de industrie.

20, Boulevard Rachidi Casablanca - Tél : 022 22 41 07

Vereniging voor onderzoeks- en analyse laboratoria.

30, Rue Farioitto Agdal Rabat - Tél : 037 77 18 99

Algemene vereniging voor toezicht

71, Avenue Des Far BP : 13531-15811
Casablanca
Tél : 022 30 74 91 / 31 67 89 - Fax : 022 31 69 90

ANNEXE N°4

**Regionale afvaardigingen voor maritieme
zaken**

PLAATS	TEL	FAX
---------------	------------	------------

AGADIR	048.84.29.64/84.	048.84.28
AL	29.84	.00
HOCEIMA	059.98.27.30	059.98.25
CASABLAN	022.27.59.74/22.	.47
CA	19.31	022.27.33
DAKHLA	per post 300-	.40
EL JADIDA	209-208	048.89.73
ESSAOUIRA	022.34.22.01	.00
KENITRA	044.47.22.79	022.34.22
LAAYOUNE	037.37.11.00	.01
LARACHE	Par poste 36.83	044.47.22
M'DIQ	039.91.29.00	.79
MOHAMME	039.97.50.35	037.37.11
DIA	022.32.21.44	.00
NADOR	056.60.75.02	048.89.36
RABAT	037.76.11.71	.83
SAFI	046.62.22.91/92.	039.91.29
SIDI IFNI	03.08	.00
TANGER	048.87.51.04	039.97.50
TAN TAN	039.93.20.90	.35
	048.87.90.45	022.31.10
		.54
		056.33.16
		.05
		046.62.64
		.20
		048.87.51
		.04
		039.93.20
		.93
		048.87.90
		.45

Verenigingen van kamers van visserij

Verenigingen van kamers van visserij – RABAT-

5, rue Bni ourain, Souissi, Rabat.
Tel : 037.65.04.02
Fax : 037.65.30.12

Verenigingen van kamers van visserij – AGADIR

53 , Angle Bd. Med. V et Charia Al
Mouquaouama, Rés. Errachad, APP. 432
B.p. 52296- Agadir.
Tel : 048. 82. 78. 28/ 29
Fax : 048. 82. 78. 30

Verenigingen van kamers van visserij – CASABLANCA-

Qboul. Anfa, Casablanca
Tel : 022.27.21.53
Fax : 022.27.21.80

Verenigingen van kamers van visserij voor de zuidelijke Atlantische Oceaan- DAKHLA-

Kamer van koophandel voor visserij in de
zuidelijke atlantische oceaan, Dakhla
Fax : 048.89.73.00

**Verenigingen van kamers van visserij -
TANGER-**

Port de pêche, Tanger.

Tel : 039.37.56.02

Fax : 039.37.56.04.